

EPERJESI LAPOK

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 12 K.
Félévre 6 K.
Negyedévre . . . 3 K.

Hirdetési díj: Háromhás-
bos peltisor egyszeri hárde-
tése 30 L. Nyilttér sora 40 L.

**POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI,
KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP**

**Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek
és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.**

Szerkesztőség és
kiadóhivatal ::
Kösch Árpád
könyvnyomdája
Eperjes, Fő-u. 59.
Telefon-szám 16. ::

A coeducatio.

Napjainkban mindinkább előtérbe nyomul az a kérdés, hogy megengedhető-e a két nem együtt való nevelése, együtt való iskoláztatása, különösen a serdülő korban.

S minthogy ezen kérdés esetleges kihatásaiban sokkal inkább társadalmi, mint pedagógiai, bátorságot veszünk, hogy hozzásszóljunk.

A két nem együtt való nevelése, illetve iskoláztatása tulajdonképpen nem *novum*, mert hiszen az oktatás legalsó és legfelső fokán — értjük az elemi és az egyetemi oktatást — már teljesen befejezett, s közfelfogás által approbált tény.

Faluhelyen akárhány elemi iskola van, ahol a két nem képviselői együtt, egy teremben szívják magukba a tudás ábécéjét. Ugyanúgy vagyunk az egyetemen is, ahol a nőhallgatók együtt látogatják az előadásokat a férfi-hallgatókkal.

A falusi élet közvetlensége, egyszerűsége semmi különöset nem talál abban, hogy a két nem gyermekei együtt járnak iskolába, ahol érintkezésükben éppen oly természetesek, mint kint az életben, a falu utcáin, rétjein, ahol a szigorú guvernánstól ment levegőn pajtáskodhatnak. Az egyetemeken meg mihamar beleszokott a férfi-hallgatóság az új helyzetbe, melyet női kollégáik feltűnése teremtett számukra.

E két fokon való együttoktatás kérdése tehát úgy a hogy el van már döntve. Hátra volna még az úgynevezett középfokon való együttoktatás kérdése. Emellett még semmiféle gyakorlat nem szól s tág teret nyújt a találgatásnak. Annyi pro és kontra érv halmozódhat föl e kérdés mellett, hogy igazán nehéz a helyes útra való lépés.

Az elemi oktatás anyaga még serdületlen gyermekesereg, amelynek a nemi különbségekről még semmi fogalma sincs; az egyetemi hallgatók pedig már serdült ifjúság, mely már teljes tudatában van a nemi életnek s tetteinek bizonyos fokig tudatos irányítója.

Nem úgy azonban a «serdülő» kor gyermekei, akiknek együtt való oktatása képezi korunk társadalmának egyik legérdekesebb problémáját.

A serdülés kora ugyanis mélyeséges forradalom, mely megnyitja egy új életnek a létét, melynek konkrét realitása később megfosztja a felnőttet a miszticizmustól s így büverejétől is. Chateaubriand az ő «Memoires d'outre-tombe»-jában nagy közvetlenséggel írja meg azon forradalom krízisét, melyre egyetlen ember sem tud megindultság nélkül visszagondolni. Ez a krízis minden bizonnyal felforgatja egy serdülő leányka lényét is, bár — amennyire mint férfi-ember ítéltetnek — kevesebb intenzivitással. Éppen ezen krízistől féltik a szülők gyermekeiket. S nem lehet tagadni, hogy éppen ebben rejlik a coeducatio nagy kérdésének a problémája. Bárha ugyanakkor elfelejtik az aggódók, hogy ugyanazon esetleges intimitás előállhat az életben a testvérek s nővérek barátnői, illetve barátjai között is, mely éppen úgy végződhetik esetleg egy jó házassággal, mint az iskolában kötött barátság is, amelynek az előnye még az, hogy az iskolai élet, együttlét sokkal közelebb hozza egymáshoz a serdülő ifjút s leányt, mint a társadalmi, a szülők felügyelete alatt álló pajtáskodás, mely okvetlenül alakoskodásra, kétszínűségegre készíti őket.

S talán nem tévedünk akkor, midőn azt mondjuk, hogy társadalmunknak az együttneveléstől való idegenkedésének egyik oka éppen reális, materiális felfogásában rejlik. Mert az iskolában nem választhatják meg a szülők gyermekeik iskolatársait tetszésük szerint úgy, mint az életben, s félve remegnek meg még annak a gondolatára is, hogy gyermekük iskolában kötött ismeretség, barátság áldozatává váljék esetleg akkor, midőn nekik egészen más terveik voltak vele. Hány «mesalliance» kötődhetnék esetleg éppen az együttnevelés révén.

A nagy érzések respektálabb, liberálisabb nemzete: az angol-szászok, akiknél a szív ügye előbbre való az érdek-

nél, a pénznél, kevésbé irtóznak az együttnevelés eszméjétől.

Mert valójában igazán nincs is okunk jobban félteni leányaink erkölcsét az esetleges közös iskolában, mint az életben. Sőt. Az iskolai felügyelet bizonnyal egy preventív akció.

A coeducatio tehát tulajdonképpen inkább a nevelés, mint oktatás kérdése. Mi továbbra is az ideális, teljes ártatlanságban élő, a nemi életről mit sem sejtő leánykáról szeretünk ábrándozni, bárha nem tudom, hogy hol s mikor volt meg a világnak ezen irigylésre méltó helye és kora, ahol ezek a modellek virágoztak, mert a mi modern társadalmunkban már nem él ez a típus. Ennek legilletékesebb bírái a papok és az orvosok. Ők tudják legjobban, hogy mit tudnak s mit nem a mai serdülő leányok. S valójában a mai megszokott társalgási hang, a sajtó, a könyvek s illusztrációk mellett el lehet-e képzelni, hogy másképp legyen.

Az úgynevezett jónevelés, mely tulajdonképpen nem egyéb, mint a beszédnek és gesztusoknak bizonyos modorossága, semmennyiben sem szólhat ellenünk, sőt inkább mellettünk, mert a gondolatokat nem korlátozhatja, azok intimek maradnak továbbra is, s azokban igen nehéz olvasni, de különösen nehéz a szülőknek.

Végezetül is meg kell állapítanunk, hogy az együttnevelés kérdése, melynek nagy befolyása volna a nő intellektuális fejlődésére, s biztosítana számára a férfhoz hasonló műveltséget, mégis csak erkölcsi kérdésnek marad.

De meg kell állapítanunk még egyet s ez az, hogy a serdülő leánynak egyetlen óvófényvere lehet csak, s ez erkölcsi érzéke, melynek fejlesztése főleg a szülők kezébe van letéve.

Nem azzal a céllal írtuk e sorokat, hogy ezt a nehéz kérdést máris eldöntöttnek tekintsük. Célunk pusztán az volt, hogy hozzásszóljunk s egy pár gondolattal hozzájáruljunk ezen igen érdekes probléma megvilágításához. Ha az sikerült, célunkat elértük.

500 ÉV ÓTA
GYÓGYÍTANAK
KÖSZVÉNYT
CSÚZT STB.

TRÉNCSENTÉPLICZ

RÁDIUMOS
KÉNES-HÖVÍZ
36—42° C. ÉS
ISZAPFÜRDŐI

Egész évben nyitva. Millió új építkezések. Új nagyszálló. Új fürdők. Festői vidék. Nagyszerű, olcsó tavaszi kúrák. Házi-kúrákhoz: Iszap-szétküldés. Prospektust küld a fürdőigazgatóság. Igazgató: Oszvald Károly.

SZTEHLO JÁNOS.

1824—1912.

Sztehlo János, az eperjesi ág. hitv. evang. I-ső egyháznak 50 éven át lelkésze s nehéz időkben bölcs vezetője, ezévi március 26-ikán, 88-éves korában, Besztercebányán elhunyt s ugyanott márc. 28-ikán nagy részvét mellett temettetett is el.

Az az 50 esztendei munkásság, amelyet Eperjesen nemcsak az evang. egyház, hanem a társadalom érdekében is kifejtett, szükségessé teszi, hogy róla s működéséről megemlékezve szemünk elé állítsuk az ősz patriarchalis alakot. Oly családból való volt, amely harmadfél századon át jutott lelkes s kiváló lelkészeket és vezetőket az evangéliumot követő keresztény egyház szolgálatára, amint azt Stehlo Kornél fővárosi híres ügyvéd erről szóló munkájában megírta.

Sztehlo János Petrovác (most Petrőcz) bács-megyei faluban született 1824. május 22-ikén, apja, bácskai főesperes, kitűnő adminisztrátor s lelkész hírében állott. Tőle örökölte az egyház-szeretetet, vallásosságot s a későbbben magaválasztotta papipályáját is. Tanulmányait a közeli újverbázi gimnáziumban kezdte, majd Sopronban folytatta s végül Eperjesen a teológiát s jogot hallgatta. Az akkori idők jeles szokása szerint még Jénába is ment tanulmányainak betetőzése s tökéletesítése céljából, ahol különösen Hase Károly, korának egyik legnagyobb történetésze s Jézus életének kitűnő kutatója ragadta meg a szabadelvűen gondolkozó s nemesen érző ifjút. Egyetemi tanulmányain kívül a német népelet is érdekelte. Két félévet töltött itt s azután apja oldala mellett kezdett lelkészkedni, de hatheti ittműködése után 1846. november 18-ikán Eperjesre jött Kolbenhayer Mór helyére, akit, a gyülekezet nagy sajnálatára, Sopronba vittek el. Stehlo János ettől kezdve 50 évig munkálkodott Eperjesen, zajtalan, feltűnés nélküli szeretetmunkát végezve, mint olyan ember, aki mindenkinek vallását s meggyőződését tisztelte és becsülte, soha senkinek nem ártott s legnagyobb örömet abban találta, ha másoknak jót tehetett s örömet szerezhetett. Nem tartozott az úgynevezett nagy szónokok közé; de nagy teológiai s bölcséleti tudása s műveltsége, párosulva szeretetteljes, kedves

modorával, fölibe helyezte a közepes műveltséggel bíróknak. Eperjesi gyülekezetével és a Kollégiummal ő is tanúja volt a 48-as nagy időknek és együtt szenvedte át az 50-es éveknek üldözéseit és szenvedéseit. Nagy kérdésekről volt szó. Az osztrák centralista öszkormány mindent elkövetett a protestáns autonómiának megtörésére. A superintendenciákat megszüntette s a felügyesztett superintendensek helyett adminisztrátorokat nevezett ki; az iskolákat pedig az Organisationsentwurf értelmében a germanizálás eszközevé akarta tenni. Eperjes superintendenciális székhelyé volt kiszemelve. Ebben a válságos időben Bánóval, Vandrákkal stb.-vel együtt küzdött ő is az autonómia s benne a haza szabadságáért. Midőn a teológiának kiváló tanára, Munyay Antal elhalálása után (1849) az Organisationsentwurf (1851.) súlyos terheket rakott a Kollégium fentartótestületére s midőn teológiai tanárt nem tudtak kapni, Stehlo János volt az, aki Vandrákkal s Herfurthtal vállalkozott a hiányzó tanári erő pótlására s később is, valahányszor szüksége felmerült, szívesen állott a Kollégium kiegészítő szolgálatába. Rendes tanár azonban nem akart lenni; pedig a tiszai egyházkerület 1852-ben megkínálta őt theol. tanársággal. De mint az egyház lelkésze is sokat tett és tehetett az iskoláért; a Kollégiumnak a Gusztáv Adolf-egyletnek segélyért küldött kérvényei oly eredménnyel jártak az 50-es években, hogy több éven át 4000 kor. segélyben részesült, amiben Stehlo Jánosnak nagy része volt.

A VI szab. kir. városi esperesség még 1848-ban egyházmegyei jegyzőjévé, 1864-ben pedig főesperesévé választotta s ezt a tisztséget oly nagy elismerés mellett töltötte be, hogy ismételve őt állították az egyházmegye élére, melyet egyfolytában ő kormányozott 31 éven át 1895-ig. Szívéhez legközelebb állott a szegény evangélikus egyházak segélyezésére alakított gyámintézet s e téren oly eredményes munkát végzett, hogy 1873. évben a tiszai egyházkerület őt választotta gyámintézeti elnökévé s e minőségében több ízben megfordult Németországban a Gusztáv Adolf-egylet gyűlésein. Számos szegény egyház áldotta s áldhatja ma is jó szívének pártoló segítségét. Kiemelkedik e munkájában az 1887-ik

esztendő, amikor a nagy tűzkatasztrófa Eperjes városát elhamvasztotta s Kollégiumunk és az evang. templom a tűz martaléka lett. Részben az ő nagy ismeretségének volt köszönhető, hogy az osztrák ev. főegyházi tanács általános offer-toriumot rendelt el a tűzkárosultak javára s hogy a német Gusztáv Adolf-egylet nagy összegeket küldött a templom s Kollégium restaurálására. E gyűjtések eredményezték, hogy a Kollégiumot nemcsak restaurálni, de egészen kiépíteni is sikerült.

Egyházában különösen az elemi iskolák fejlesztése képezte kiváló gondját. Az ő közreműködésével helyezték ki a Kollégiumból az összes elemi iskolákat, a 70-es években építtette a mostani parochialis iskolaépületet s szervezte a 3. és 4. elemi leányosztályt, s Csink Jánossal együtt előkészítette a polgári leányiskolának önálló s modern szervezését. Már a 60-as évek elején létesített egy ev. leányegyletet, mely hosszú ideig áldásosan működött az egyházban s 1895-ben hathatósan előmozdította a jelenleg virágzó eperjesi evang. nőegyletnek megalakulását.

Igen szép példát adó volt a családi élete is. Neje, Kéler Matild. a nagyhrú s bártfai születésű zeneszerző, Kéler Béla nővére, akivel 1850. évben házasságra lépett, ritka tevékenységű asszony, jó anya és feleség volt, aki, mint papné, vallásosságával s példás életével nagyban segítette férjét lelkész-társadalmi munkájában. A Sárosvármegyei Nőegyletnek alapításában és felvirágoztatásában is ily módon nyílt alkalma résztvenni.

Ezen széleskörű és sikeres munkájáért általános közbecsülésben részesült minden oldalról, ahol ismerték és megszerették.

Az 1871. évben 25-éves lelkészi jubileumát, 1889. évben esperesi 25-éves jubileumát ünnepelte egyháza és az esperessége; az 1891—1894-iki ev. zsinaton ő volt a VI szab. kir. városi esperességnek képviselője, ahol nagy tudását s gazdag tapasztalatait érvényesítette a közegyház javára. Midőn a nagynevű Czékus István püspöknek halálával 1890-ben, mint legidősebb esperes, ő helyettesítette a püspököt, a bizalom feléje is fordult és elsősorban neki ajánlották fel a püspöki tisztelet. Ő ezt azonban elhárította magától, hivatkozva öreg korára s gyenge szervezetére. 1894-ben súlyos csapás érte kedves nejének halálában;

TÁRCA.

Városi éj.

Éjszaka van, fényes éjjel
Csillog-villog millió lángja,
Azt, aki most ébren van még,
Itt is, ott is zene várja...
Zeneszóban, ölelésben,
Kiki eltemeti gondját...
«Ez az élet csak az élet»
Ezt is, — oh, de hányan mondják!

Ébren vagyok én is, ébren...
Hej, de más világba vágyom,
Itt a lelkem beteg, fáradt,
Napsugár az én világom!
A szabadba, messze mennék,
Hol tán kikelet is volna...
Oh és talán ma, vagy holnap,
Jön a daru, meg a gólya...

A nagyváros éjszakája
Fényes, mint a tündéralom,
Mennyi élet, mennyi pompa,
Csak — a szívet nem találok!
Azt az érző, fájó szívet,
Mely megdobb, ha a nóta
Szépen, lágyan elzengi, hogy:
«Jön a daru, meg a gólya!»

Éjszakánál is setétebb
Ez a világ, ahol járok...
Csendes éjek, künn a falun,
Hányszor gondolok, ah, rátok!
... Odabenn a hegedű szól,
Áldott legyen a vonója,
Hiszen azt a nótát játssza:
«Jön a daru, meg a gólya».

Hóviharos éjszakának
Mennyi fénye, mennyi lángja,
Pislog-e ott fenn a csillag,
Ki is nézi, ki is bánja...

Csak az éjnek millió lángja
Szórja fényét, egyre szórja,
Kinek jut most eszébe, hogy:
Jön a daru, meg a gólya...

Szól e még az édes nóta
Szerelemről lágyan, halkán
Vagy, ha szól is — van-e szív itt,
Mely érti, mi van e dalban?
Vagy én értem csak e nótát,
Mintha szívből szívhez szólna...
Oly jól esik hallanom, hogy:
«Jön a daru, meg a gólya!»

Hova tűnt a csillag fénye
Hóviharos éjszakából?
Oh, mert érzem, tudom azt, hogy
Nem a csillag fénye lángol...
Úgy szeretnék leborulni
Künn a frissen hullott hóra
S hallgatni az édes nótát:
«Jön a daru, meg a gólya!»

Mauks Ernő.

MEGNYILT

Eperjesen, Főutca 80.,
a törvényszék mellett :: a

PÁRISI-RUHA-NAGY-ÁRÚHÁZ

legnagyobb kész és mértékutáni férfi-, fiú- és gyermekruha-vállalata.
Feltűnő szép női- és leányfelöltők!

azontúl a kesegő patriarchalis alak már csak két évig működött. Mielőtt az egyház 50-éves lelkési jubileumát megünnepelhette volna, visszavonult a lelkési működéstől s elköltözött Eperjesről fiához Besztercebányára, ahol közel 16 éven élte a jól megérdemelt nyugalomnak napjait, kísérve öt tisztelő gyermekeinek szeretetétől.

De ezen 16 esztendő sem mult el tétlenül, munka nélkül. Megírta emlékezéseit s azokat ev. egyházi lapjainkba közzétéve, igen sok becses adattal gazdagította Eperjesnek történetét. Csak kevés halála előtt esett ki tevékeny kezéből az író toll. A halál nehéz küzdelmet vívott vele, míg a szívós természetű, jószágos patriarcha felett győzedelmeskedett.

Halálhíre nemcsak családjában s Besztercebányán, ahol utoljára lakott, hanem Eperjesen és mindenütt, ahol ismerték, mély részvételt keltett. Az eperjesi ev. egyház a hírvétele után presbiteri gyűlést tartott s elhatározta, hogy egykori, 50 éven át hűséges lelképásztorát a maga halottjának tekinti s gondoskodik őt megillető eltemetéséről, koszorút helyez a ravatalára, a temetésen képviselteti magát s felkéri Korbély Géza lelkészét, hogy a temetési beszédet ő tartsa felette Besztercebányán Együttal részvételnek adott kifejezést Eperjesen lakó fia, dr. Szehtlo János és családja előtt. A Kollégium is kifejezte a maga részvétét, koszorút helyezte a ravatalára s gondoskodott képviseltetéséről. Hasonlóképpen cselekedett az Eperjesi ev. Nőegyesület és a Cherogerontikon ev. lelkész-tanítótanári segélyegylet, melynek a megboldogult éveken keresztül odaadó elnöke volt A temetésen ezen testületek képviselésében résztvettek: Draskóczy Lajos, Korbély Géza és Mayer Endre.

Temetése impozáns volt; a besztercebányai ev. egyház tagjain kívül a város színe-java s a tekintélyes zólyomi ev. esperesség lelkési-karavánja abban testületileg részt. Korbély Géza gyönyörű s mélységes beszéde nagy hatást ért el.

A megboldogultnak gyermekei nem fogadták el az egyház ajánlatát s az édesapát a maguk halottjaként, a maguk költségén temették el, szabadságára bízván az egyháznak, hogy legjobb belátása szerint rója le kegyeletének adóját.

Csendesen pihen immár a próféta-lelkű agg lelképásztor, távol a maga gyülekezetétől, mely-

nek kebelében áldásosan működött. Lelke azonban gyakran felkeresi azokat az intézményeket, melyekben fáradozott embertársai javára. Maradjon is az ő szelid lelke s oktasson és buzdítson arra, hogy a vallás kezdete az ellenség szeretetében kezdődik s minden társadalmi életnek alapja egymás megbecsülésében és szeretetében áll!

SZÉCHENYI-KÖR.

A Kör tervezett hangversenyét, amely táncmulatsággal lesz egybekötve, az előkészítő bizottság — tekintettel arra, hogy a Kör védnöke, dr. Berzeviczy Albert úr önmaga május 5-ikén a Magyar Tudományos Akadémia nagygyűlésén lesz elfoglalva — május 11-ikére, szombatra halasztotta. A Miskolczi Közművelődési Egyesület gyönyörű programot állított össze a hangversenyre, amely magas nivójú lesz s a legkényesebb ízlést is ki fogja elégíteni. A bizottság a jövő héten küldi szét a meghívókat.

ROVÁS.

Ugyancsak a szemébe nevetett volna szegény Bak János, ha azt mondja neki valaki húsvétvasárnap reggelén: «Téged ma a villám fog agyonütni». Villám, ebben a hideg világban? Bizony pedig megtörtént, csak hogy nem az a villám, amely a költő szerint «bűneink miatt gyúlt harag» az Isten kebelében, hanem az a villám, amelyet ember teremt és vétkes könnyelműséggel kezel. Hiszen valóságos véletlen, hogy több szerencsétlenség nem történt még városunk villámosvezetékével: az oszlopok egy jelentékeny részének a töve kikorhadhat már, ki kellene váltani újakkal, mert a mostani orkánok könnyen kidönthetik és akkor kész a halálos veszedelem. Más külföldi és hazai városokban majdnem minden oszlopon figyelmeztető tábla van: «A vezetékhez nyúlni életveszélyes! Ebben az aggodalmaskodásban néhol annyira mennek, hogy lábszárcsontra fektetett koponyát is odapingálnak az írni-olvasni nem tudók elrettentésére. Ez talán kissé komikus, hanem hasznos. Mikor tudósítónk a rendőri értesítést vette a szegény Bak János haláláról,

első kérdése az volt, tudott-e az illető olvasni. Mert lehetetlen, hogy a sok száz oszlop valamelyikén föl nem tűnt volna neki a figyelmeztető-tábla s akkor nem nyúlt volna jóindulatulag, mint rendszerető vincellér ember a lenyomott dróthoz, hogy a fagalyaktól megszabadítsa.

HIREK.

Május 3. A szomszéd lengyel nemzet március Idusa ez a dátum. Annak a nemzetnek az ünnepe, amelynek nemcsak történeti közössége van a magyar nemzettel, hanem amely Európa összes nemzetei között legközelebb áll a magyar nemzethez erényeiben épp úgy, mint hibáiban, s amely testvérm nemzetnek tekint bennünket.

Fiai számtalanszor vértettek közös szülőanyánk szabadságáért, s a kik közülük még életben vannak, talán büszkébbek erre, mintha saját hazájuk szabadságáért fogtak volna fegyvert.

Ennek a nemzetnek fiai hívnak bennünket, hogy részt vegyünk nemzeti ünnepükön, hogy a velük való ünnepléssel erőt, bizalmat adjunk nekik a jövő esetleges nagy küzdelmeihez, hogy tettel is dokumentáljuk testvérisülésünket.

Az egykori nagy Lengyelország legszabadabb földjének fővárosába Lwów (Lemberg)-ba hívnak bennünket. Régi barátunk, régi ismerősünk Stamirowszki L. Tádé küldi hozzánk nemzetének hivatkozó levelét s benne egyúttal üdvözlését. Nem kételkedünk, hogy a hivatkozó levél szavai meg nem teszik hatásukat.

Bizonyosak vagyunk benne, hogy az egykori kuruc megye közönsége szívesen, fáradságot nem kimélve elzarándokol arra a földre, melynek nem egy rögét magyar vér öntözte, elzarándokol, hogy együtt

Az eperjesi nagytemplom.

(Folyt. és vége.)

A nyugati államokban inkább a góth-bazilikális beosztás dívott, amelynél a középhajó a mellék-hajóknál nemcsak szélesebb, hanem ezeknél jóval (kétszer) magasabb is. Az ilyen templomoknál nemcsak az egység szenved kisebb nagyobb rövidséget, de az áttekinthetőség is kisebb-nagyobb akadályokba ütközik s ez az ilyen templomnak jóval kevesebb pontjából élvezhető, mint a csarnoktemplomból. A főhajó elejére kell állanunk, ha tekintetünkkel az egész belső térségen végigfutni akarunk. A csarnoktemplomban ezt az oldal-hajók egyes helyeiről is elérhetjük. Az első csúcsíves csarnoktemplom Marburgban épült 1283. körül. Az oldalhajók egyenlő magasságúak a főhajóval. A falakon két sor ablak fut végig. A templom kéttornyú. XIV. század második felétől a XV.-nek határain túl egy emlékezetes változás áll be a templomépítészetben: a góth-bazilika megszűnik európai művészi ideál lenni. Westfáliában főleg a csarnoktemplomnak volt gazdag német provinciája. Brandenburgban, Poroszországban, Szászországban, Frankonban, a sváboknál és Bajorországban győz a csarnok. Ma csak sejtethetjük a nagy változásnak műtörténeti jelentőségét, ha meggondoljuk, hogy a klasszikus érvényességhez első-sorban a bazilikának volt előjoga, amely az egyes részletformák akkora összbenyomását tette lehetővé, mint azt pl. a francia csúcsíves stílusban épült kassai dómban láthatjuk. Az átmenet természetesen csak lassan következik be. A középhajó

sokáig szorítja vissza az oldalsókat a térfejlésztés direkt munkájától. Ámde lassanként az oldalsó terek egyre világosabban lesznek az összerületbe befoglalva. A bolt-gerinchálózat strófikusan tagolva a pillér aljág hatol le, úgy, hogy ezen egy darab sincs, amely nem bizonyulna be egy konstrukciós tag hordozójának, s a valódi góth pillérköteg (Bündelpfeiler) teljesen feloszlik a részére alakított gerinchordozók között s mint egy önálló tagnak existenciája is megszűnik. Am a pillér lassanként kibontakozik az öt elborító gerinchordozók közül. Az erfurti dómnak középső pillérei az egységes talapzaton látszólag még gerinchordozókat viselnek, ezek azonban koszorú alakjában a mag körül sorakoznak, még pedig csak öhozzá símulnak ornamentális, nem konstruktív törvények szerint, a boltozatra pedig nem mennek át. A pillér, mint az új idők formája, polygonális támaszként áll a hallei Liebfrauenkircheben. Ugyanezen templomban sikerült a strófikus tagolásnak utolsó maradványát is kiirtani. (Tehát kerülön hasonló architektonikus tartalomhoz jutni, mint aminőre az olaszok a kazettás menyezetet tartották készen.) A mi templomunk is a fejlődés ezen stádiumát mutatja. Boltozatait nem szeldekli járomhatárok úgy, mint pl. az erfurtiét. Ami által a beboltozás is összefontabb és egységesebb felületet nyert.

A pillérek két-két átellenes oldalán látunk ugyan konstruktív szerepű gerinchordozókat, ámde oly csekély jelentőséggel, hogy ezek onnét könnyen el is maradhatnának. S ezzel a pillérek teherhordó hivatása és képessége nyomatékossában van jelezve. Nyomatékosabban pedig a beboltozás egyöntetű-

ségével ama konstruktív szilárdság előmozdítására, amely ezen templom fennmaradását a mai napig biztosította. Pedig a vallási villongások idején (amikor is a protestánsok kezébe kétízben került, a tizenhatodik század végén és a tizenhetedik században) is sokat kellett kiállania. Amikor oltárai, ezeknek felszerelése elpusztult, néhány kép és azon három szobor kivételével, amelyek az 1490-ben elkészült főoltárról fölmaradtak s a jelenlegi, XVII-ik század végén készült barokk főoltáron foglalnak helyet. A főoltárról való tizenkét kép közül hatnak a tárgya Mária, hatának Szt. Miklós életéből van véve. Mindezek két — más oltárokról való és a kisdedek legvilkolását s a Mózes a csipkebokorban ábrázoló — képpel együtt ma a középső és a déli szentély hosszában elnyúló padok támláit díszítik. A kis orgonakarzat képei valamely régi mellékoltárról maradtak fel. Kivételükre nézve az előbbieknél sikerültebbek. A középső szentély jobb-oldali pillérein látható Gábor őrangyal faszobra, amely eredetileg az északi hajó nyugati falának külső fülkéjében állott, szintén a tizenötödik századból való. Ezen képek, valamint szobrok portrít-szerű elevenségükkel bizonyosságot tesznek mestereik ama megújított szobrászi és festői készségéről, amelyre hihetőleg valamely nevezetesebb külföldi iskolában tehettek szert, de amelyet a külföldről importált elvek és műgyakorlat alapján, saját honi felfogásuk szerint tovább fejlesztettek. A test rajzán és színezetén meglátszik már az erősebb természet-hűségre való törekvés. Szt. Miklós szobra fölfogásával, a fejnek gyöngéd hajlásával, a főpapi ornátus redőzetével is nagyon emlékeztet Simpertus augs-

ünnepeken avval a nemzettel, mely mindenkoron kész volt fiait szent szabadságunk ügyéért harcterre küldeni.

De ne csak azért menjünk el; hanem azért is, hogy ennek a szerencsétlen nagy nemzetnek nemzeti érzésétől, hevétől a magunk nemzeti érzése is lángra lobbanjon.

Mert a lengyel testvérnemzet hazafias érzése oly izzó, oly gyújtó, hogy juttathat nekünk is a hevéből.

Ezen nagy, erős, minden akadállyal dacoló nemzeti érzés megnyilvánulása magával fog bennünket ragadni, s még közelébb hozni hozzájuk. Vegyünk részt minél számosabban lengyel testvéreink nemzeti ünnepén.

Legcélszerűbb, ha a résztvenni óhajtok szándékukat szerkesztőségünknek jelentik be.

Indulás május 2-án d. e. 11 órakor Lavocznén át. Megérkezés ugyanaznap esti 11 órakor. Kérjük a résztvenni szándékozókat, hogy szándékukat április hó 26-ikáig jelentsék be, hogy a névsort a Lwóvi Lengyel-Magyar Club elnökségének idejekorán bejelenthessük.

Királyi kitüntetés. Ő császári és apostoli királyi Felsőbb f. évi március 29-ikén kelt legfelsőbb elhatározásával, az 1911. évi felsőmagyarországi hadgyakorlatok alkalmával kifejtett buzgó és sikeres tevékenységük elismeréséül, *Galotsik* István felsővízközi járási főszolgabírónak a *Ferenc József-rend* lovagkeresztjét és *Szopolyiga* András felsővízközi községi bírónak az ezüst-éremkeresztet legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Személyi hírek. *Semsey* Boldizsár, megyénk főispánja ápr. 17-ikén érkezik vissza Eperjesre téli tartózkodási helyéről, a francia Rivieráról.

Dr. Holénia Gyula, vm. tb. főorvos, kórház-igazgató, aki néhány napi tanulmányútra Berlinbe

utazott, ápr. 10-ikén tért vissza s átvette működése körét.

Április 11. Az 1848. évi törvények szentesítése napjának ünnepén a plébániai templomban reggel 9 órakor hálaadó istentisztelet volt, melyen az összes hatóságok testületileg jelentek meg.

Beszámoló. *Hétfőn*, ápr. 15-ikén, délután 1/4 órakor tartja beszámolóját városunk közszerepében álló képviselője, br. *Ghillány* Imre a Vigadó nagytermében, amely ezen alkalomra bizonyonnyal kicsinek fog bizonyulni.

Kinevezések. A király *Nemes* Károly erdőtanácsost, a sóvári erdőhivatal főnökét főerdőtanácsossá nevezte ki. Az újonnan kinevezett hivatali főnök a múlt hét elején vette át társadalmunk minden rétege előtt közszerepében állott b. e. *Kárász* István örökét, akinek pótlására csakis oly egyéni kvalitású férfiú képes, mint az újonnan kinevezett *Nemes* Károly, kit magas hivatalának elfoglalása alkalmából köszöntünk.

A Kassa-oderbergi vasúti igazgatósága *Sziebert* Rezső napidíjast az eperjesi osztálymérnökségnél irodakezelővé nevezte ki.

Szethlo Ervint, az Eperjesi Takarékpénztár tisztviselőjét az Osztrák-Magyar Bank kassai fiókjához gyakornoknak neveztek ki.

Esküvők. Br. lázi és bernicei *Ghillány* József, Sárosvármegye szolgabírája április 11-ikén d. u. 1/5 órakor vezette oltárhoz az eperjesi r. kath. nagytemplomban jendő *Jeney* József és neje szül. potoczi *Potoczky* Iloña bájos leányát, Lenkét.

Reigl László, az eperjesi vasúti vendéglő bérője, ápr. 16-ikán Lőcsén esküszik örök hűséget *Koller* Teréznek.

Eljegyzés. Dolinai *Mérnyi* Gyula e napokban jegyezte el *Mihalidesz* Margitkát.

A *Lenke-kert* mű-, kereskedelmi- és tájkertészet Eperjesen (rendelésekre felvételi iroda: Fő-utca 83.), ajánl menyasszonyi, nyoszolyólányi csokrokat, alkalmi virágajándékokat a legmodernebb kivitelben, mérsékelt árak mellett!

Egyházmegyei elnökségi választás.

A sárosi ág. h. ev. esperesség egyházközségeinek a lemondás által üresedésbe jött főesperesi és esperességi felügyelői állásra beadott szavazatait április 9-ikén bontotta fel a kiküldött bizottság *Taly* Emil elnöke mellett. A főesperesi állásnál 20 egyházközség közül 16 *Korbély* Géza eperjesi lelkészre szavazott, az esperességi felügyelői állásnál 20 közül 17 *Bánó* Miklós cs. és kir. kamarásra.

szentély alatti kriptá, amelybe a XVIII század második felétől 1848-ig temetkeztek. Állítólag háromhajós volt. Én ugyan nem találtam határozott nyomokat, amelyekből erre következtetni lehetne. Most csak egy oszlop áll közepén, amelyből nyolc gerinc ágazik szét a boltozatra. A templomot eredetileg kőfal vette körül, amelyen belül volt a cimetérium (temető). A déli oldalon a legutóbbi (1911. áprilisi) planirozási munkálatoknál a munkások egy kisebbszerű négyszögű építmény alapfalaira bukkantak. Alighanem egy régi ossarium (csontház) falainak maradványai. A tornyot restaurálták 1903-ban a nagybányai jóformán egy mintára. erdőbényei kőből 55.000 kor. költséggel. A templom belsejében látható repedések mutatják azokat a sebeket, melyek templomunk testén több százados idő alatt támadtak. Nagyobb repedések az északi hajó nyugati és északi falán, az

Ezek alapján a bizottság konstatálta, hogy a sárosi ev. esperesség főesperesévé *Korbély* Géza, felügyelőjévé *Bánó* Miklós választott meg. A választás eredménye általános megnyugvást kelt az egész vármegyében, a két elnök kiváló egyénisége, nagy munkaejeje, lángoló hazaszeretete biztos garancia arra, hogy békésen, nagy körültekintéssel fogják vezetni a sárosi esperességet. Az új elnökséget lapunk is melegen üdvözli!

Halálozás. Zathurscai *Zathurecsky* Béla igazgató-tanító ápr. 8-ikán életének 47-ik évében Nagyenyeden váratlanul elhunyt.

A *Lenke-kert* mű-, kereskedelmi- és tájkertészet Eperjesen (rendelésekre felvételi iroda: Fő-utca 83.), ajánlja előkelő és kiválóan művészes kivitelű gyászkoszorúit igen mérsékelt árak mellett!

A tudományos és vitaestéken a következő előadást *Mussoni* Antal, a Sárosvármegyei Takarékpénztár vezérigazgatója tartja az állami járadékok árfolyamának hanyatlásáról. Az előadás április 15-ikén, hétfőn d. u. 6 órakor lesz a kassai-úti kollégiumi főgimnázium nagytermében.

Értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy lakásomat *Fő-utca* 11. sz. alá helyeztem át. Ezúton is további szives pártfogását kérem. *Feld* Rózi.

Ruhakelmék nagy választékban *Szabó* Géza és Társa cégnél, Fő-utca 69.

Kösch Frigyes-féle alapítvány. A néhai Kösch Frigyes örökösei által tett cselédjutalmazási alapítvány kamatai ez év május 3-ikán fognak a legjobbnak megállapított 3 cseléd között ünnepelesen felosztani. Pályázati határidő 3 nap.

Az Eperjesi Jótékony Leányegyesület

április 18-ikán, csütörtökön d. u. 5 órakor az ág. h. ev. Kollégium kassai-úti főgimnáziumának ifjúsági termében házi-estélyt rendez *rendes tagjai* részére. Az egyesület vezetősége kivételesen erre az alkalomra kérte el a termet a főgimnázium igazgatóságától. Az estélyen *Bárkány* Jenő mérnök, az egyesület jegyzője tart előadást „Szükséges tudnivalók a műszaki tudományok köréből” címmel. Az előadást rövid választmányi ülés követi.

A bécsi nemzetközi szakácsművészeti kiállításon elvitathatatlanul a Maggi-pavillon birt a legnagyobb vonzóerővel. Öröm volt nézni, hogy mint fogyasztották a látogatók a különböző Maggi-féle készítményekből felszolgált kívánatos ízelepróbat. Ezen termékek jósága valóban utólrhetetlen is. Ezen tény elismeréséül azok az államdíjjal és kiállítási aranyéremmel, valamint díszoklevéllel lettek kitüntetés. Épp oly szép, mint jól megérdemelt kitüntetés!

északi szentély diadalív feletti nagy fal felületén, a középső szentély arkádívei mentén és a szentélyzáró apszis északkeleti ablaka mellett, a középhajó orgonakarzat felőli két hosszhevederívetén, a déli hajó nyugati boltozatának egy helyén, ahol a téglák is kilátszanak s az oratoriumon. Ugyanitt egy gerinc le is hullott. A tákok kövei több helyütt annyira meglazultak, hogy megerősítésük rövid időn belül elkerülhetetlen lesz. Az egész templom utójára 1790-ben volt meszelve. Tekintetbe véve még azt is, hogy a falak nyugati záródásával és későbbi oltárokkal templomunkba barokkvonások, illetőleg stílszerűtlenségek tolokodtak be, az ennek eredeti stílusához és történeti jelentőségéhez méltó helyreállítása iránti sürgősebb gondoskodás a művészet kultuszának lelkes szolgálatában városunk egész polgárságának kell, hogy élénk óhaját képezze. *Dr. Janicssek József.*

UHL MATH. virágüzlete

KASSA, Fő-utca 81. szám.

Színházi koszorúk, csokrok, Gyászkoszorúk
kosarak minden nagyságban és szalaggal és felirattal minden
árbán. □□□ □□□ □□□ □□□
Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Virító *Cyklamen*, mely egész télen virít,
darabja 1 korona, *szobafenyő* (Aurokaria)
4 kor.-tól fejjebb, *pálmák* 1 kor. 20 fill.-től
fejjebb, *virághagymák* a legolcsóbb árbán.

Ajánlja a legszebb **báli csokrokat, legyezőket, mellesokrokat, laza, drótnélküli csokrokat.** ■ Gyönyörű eljegyzési **fantasie-tárgyak, különleges menyasszonyi csokrok, a legújabb Biedermeier-stílusban, stikkelt fátyol-díszszel.**

== Nyoszolyóleány-csokrok a ruha színe szerint készülnek. ==

A legkisebb megrendelés is pontosan és nagy gondval lesz elkészítve s csomagolva.

Sürgőnyezim: Uhl, Kassa. Telefon (Interurban) 202

nstatálta, hogy a
évé Korbély Géza,
ztatott meg. A vá-
negnyugvást kelt
ők kiváló egyéni-
oló hazaszeretete
ésen, nagy körül-
rosi esperességet.
melegen üdvözlí!
athurecsky Béla
nek 47-ik évében
t.
delmi- és tájkerté-
vételi iroda: Fő-
alóan művészies
kelt árak mellett!
stéken a követ-
Sárosvármegyei
tartja az állami
lásáról. Az elő-
6 órákor lesz
nagytermében.
özönséget, hogy
ztem át. Ezúton
em. Feld Rózi.
ban Szabó Géza

vány. A néhai
selédjuttalmazási
3-ikán fognak
d között ünne-
áridő 3 nap.

nyegyesület

5 órákor az ág.
áziumának ifjú-

rendes tagjai

ívételosen erre

a főgimnázium

y Jenő mérnök,

st «Szükséges

köréből» cím-

yi ülés követi.

sművészeti

Maggi-pavillon

öm volt nézni,

tók a külön-

zolgált kívána-

ósága valóban

réséről azok az

mel, valamint

oly szép, mint

fal felületén,

és a szentély-

ett, a közép-

ederívetetén,

helyén, ahol

on. Ugyanitt

kövei több

egerősítésük

z. Az egész

zelve. Tekin-

alak nyugati

plomunkba

nségek tola-

oz és törté-

sa iránti sür-

szának lelkes

ágának kell,

sek József.

lcokro-

fantasie-

bb Bieder-

nek. ==

ndelés is

gonddal

magolva.

ban) 202

Dr. Mosánszky Titusz orvosi kongresszusra Rómába utazott s f. hó végén érkezik vissza.

Élőhal állandóan kapható **Schnitzer** Samunál, Fő-utca 97. sz. alatt; telefon 149.

Az eperjesi állami tanítónőképző-intézet 1912. évi *április hó 17-ikén* délután 6 órákor a Kossuth Lajos-utcai tornateremben, az intézet kirándulási és segélyalapja javára, a cs. és kir. 5. sz. gyalogezred zenekarának közreműködésével hangversenyt rendez. A hangverseny műsora: 1. Vonós-ötös. Előadja a cs. és kir. 5. sz. gyalogezred zenekara. 2. Chopin: Női-kar. Zongora-, harmonium-, hegedű- és cellokisérettel előadja az intézet énekkara. 3. Szavlat. Előadja Lipták Ilona I. oszt. növ. 4. Chopin: Mazurka. Zongorán négy kézre előadják: Firley Elza és Villányi Olga III. oszt. növ. 5. Sokolov: Két rózsza. Női-kar. Énekli az intézet énekkara a cs. és kir. 5. sz. gyalogezred zenekarának kíséretével. 6. Szavlat. Előadja Barzó Erzsébet IV. oszt. növ. 7. Schumann: Cigányélet. Női-kar zongorakísérettel. Énekli az intézet énekkara. 8. Lányi és Arany: Zách Klára. Melodráma. Zongora-, harmonium- és énekkarkisérettel szavalja Barcs Hortense IV. oszt. növ. 9. Vonós-ötös. Előadja a cs. és kir. 5. sz. gyalogezred zenekara. Belépő-jegy: Ülőhely 1 kor., állóhely 50 fillér. Jegyek előre válthatók Kósch Árpád cég könyvnyomtató-intézetében.

A Fő-utca 95. szám alatti butorúzet 2 évi olcsó lakbérszerződéssel *átadandó*. Értekezhetni *Glück* Sámuel butorkereskedőnél. Addig is a butorok *minden elfogadható áron* adatnak el!

A M. Kárpátgyesület Eperjesi Osztálya e napokban három új padot állított fel Eperjes környékén, evvel padjainak a száma 20-ra emelkedett, a melyek következőképpen vannak elosztva: 8 a Tarca mellett, 2 a Kálvárián, 2 a játéktér mellett, 1 a Szebeni-úton, 4 a Táboron és 3 a Szent László-út mentén. Az Uhlarik Mátyás-út jelzőtáblájának felrások bádglapját gonosz tettesek letépték és valószínűleg a vízbe dobták. Vajjon kinek mit vétett ez az ártatlan tábla? Az Osztály elnöksége, mint eddig, ezidén is tanügyi lapok útján tudatta az érdeklődőkkel, hogy *diak-szállóját* ezidén is fenntartja, s hogy ezidén is tanulmányi kirándulásokat támogatni hajlandó. Az Osztály kirándulási bizottsága még húsvét előtt a kirándulási program megbeszélése tárgyában ülést tartott s az első kirándulást ápr. 21-ikére vette tervbe, még pedig a szepesi-érczhegység egyik legszebb pontjára, a Pipity-kére; a kirándulás szervezője és vezetője dr. *Szlávik* Mátyás. Itt jelezzük, hogy az Osztály ápr. 14-ikén, azaz ma (vasárnap) d. e. 10 órákor a törvény-szék elnöki helyiségében választmányi gyűlést tart.

A felborult auto. A bártfa—felsővízközi útvonalon közlekedő posta-automobil ápr. 11-ikén Zboró mellett felborult. Szerencsére azonban a bent ülő tizenhat utas egyikének sem történt komolyabb baja, de néhányan erősebb zúzódást szenvedtek.

A Széchenyi-szálloda éttermében a legízletesebb és legolcsóbb étkezés vehető abbonálásban. Villásreggelik és társasvacsorák a legjutányosabb árban. Finom hegyaljai borok, minden időben frissen csapolt sör és pontos kiszolgálás.

Kicsiny ok, nagy okozat.

A természet örökidőktől fogva fenyegeti az embert, mert ha ideális mesterművet teremtett is benne, amennyiben anyai gondossággal a legelőkelőbb szellemi javakkal ruházta fel, de szeszélyességében azért sokszor durva erőszakkal bánik vele. Majd elemi csapásokkal sújtja, majd alattomos szolgát, a mikroorganizmusokat, a legrettenetesebb betegségek előidézőit küldi ki ellene, hogy a porból vétetett embert származására emlékeztesse. És bár az ember évezredek alatt megtanulta, hogyan védekezze a vízhány és a villámcsapás ellen, csak kevéssé tud segíteni magán, hogyha arról van szó, hogy a bacillusok aknamunkáját kell elhárítani. Szerencsére a földi vándor nem hagyja magát oly könnyen megfélemlíteni. Szakadatlan munkában tanulmányozza a természetnek rá nézve sokszor veszedelmes hatását és titkos munkáját s a természet egy-egy békésebb órában maga árulja el azokat a fegyvereket, amelyekkel az ember a küzdelemben élhet s amelyeket

Hajfonatok, hajbetétek *Bilich* Ferenc színházi fodrásznál, Eperjes, Fő-u. 63. Vágott és kifésült hajat vesz.

Elveszett. Woloszinovics Jánosné a Fő-utcán ezüst-olvasót, *Weiss* Ignác a főposta közelében barna *börpénztárcát* 17 korona pénzzel, *Hodesskö* Frigyes kereskedősegéd fekete *börpénztárcát* 150 korona pénzzel vesztett el.

Egy népszerű. A *Moll*-féle borszesz által a betegeknek egy ép oly gyógyhatású, mint olcsó szer nyújtatik köszvényes és csúszos bántalmaknál, sebeknél és daganatoknál. Egy üveg ára utasítással együtt 2 kor. Szétküldés naponta utánvétellel *Moll* A. gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító által, Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszer-tárakban és anyagkereskedésekben határozottan *Moll*-féle készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

A legdivatosabb

levélpapír

KÓSCH ÁRPÁD
papirkereskedésében.

Titokzatos gyilkosság. Húsvét másodnapján reggel Tarczaszentpéter község határában az országúttól körülbelül 25 lépésnyire, egy bozóttal benőtt szakadék medrében halva találtak egy parasztosan öltözött nőt. A falubeliek nem tudták benne felismerni falujuk egyik nőjét sem, mígnen Halmi János városi tb. rendőrkapitány kiszállt a helyszínére s felismerte a hullában Kovaly Anna 43-éves cselédet, kivel a rendőrségnek többször volt már dolga, s kit legutóbb Kassáról Eperjesre toloncoltak. A megejtett boncolás megállapította, hogy a szerencsétlent megfojtották, erre vall a nyakán látható több erőszakos nyom. A vizsgálat megindult, a csendőrség erősen nyomoz, de eddig semmi pozitív eredményre nem jutottak.

A hálószobák réme, a poloskák kiirtása eddig a lehetetlen dolgok közé tartozott. Mióta azonban a «Löcherer *Cimexin*»-nel történtek próbák, beigazolódott, hogy a Cimexin hatása folytán a peték rögtön kiszáradnak és többé ki nem kelnek. A Cimexin mindenütt használható, szövetet, butort, falat vagy festést nem piszkít; nyomot vagy foltot nem hagy. Moly ellen egyedül biztos szer. Kapható *Palesch Árpád* drogériájában Eperjesen és a készítőnél, Löcherer Gyula gyógyszer-tárában, Bártfán.

Óratolvaj. *Petruscák* János napszámos Fucskó Vladimir kefeköltősegédétől egy ezüst zsebórát s egy óraláncot lopott el. A rendőrség a tolvajt elfogta s megindította ellene a bűnvádi eljárást.

Szülők öröme, ha a csecsemő kitünően fejlődik. Gyakran zavarok állanak be a gyermek fejlődése körül, amelyek rendszerint az emésztéssel vannak összekötve. Ilyenkor a szülők orvosi tanácsra csak a világhírű «Phosphatine Fallières»-

sel táplálják a gyereket és a jó hatás el nem maradhat. A Phosphatine Fallières a gyermek-tápszerek fejedelme, amely tartalmazza az összes nélkülözhetetlen anyagokat. Szülők százezrei áldják e gyermektápszert.

A villanyvezeték áldozata. A húsvéti szélvihar, mely városunkban dühöngött, közvetve egy fiatal katona gyilkosává lett. Úgy történt a dolog, hogy a szélvihar a Kassai-úton ledöntött egy fát, mely a villanyvezetékét leszakította a tartó-oszlopról s egészen a földre nyomta. Reggeli 7 órákor történt. Éppen akkor haladt arra *Bak* János, a cs. és kir. 5. gyalogezred közkapitánya, aki megfogta egyik kezével a vezetékét, melynek árama azonnal megölte. A földön fekvő hullát *Stegen* János vasúti lámpakezelő el akarta húzni a sodronyvezetékétől, s majdnem önmaga is áldozatul esett. Az előhívott dr. *Gallassy* József honvéd-ezredorvos már csak a beállott halált állapíthatta meg. *Bak* János nyírábrányi születésű 23-éves vincellér volt. E hó 9-ikén temették teljes katonai pompával.

Köszönetnyilvánítás. *Gerő* Mihály az eperjesi tűzoltóknak, kik árúháza égésekor különös szorgalommal segítették, 20 kor. jutalmazási díjat küldött. A jutalmazottak nevében hálás köszönetet mond érte *Lillia* Zsigmond, tűzoltó-parancsnok.

Kerékpár-barát. A kerékpároknak utóbbi hónapokban, úgy látszik igen nagy kedvelőjük akadt a városban. Legutóbb is, április 9-ikén gazdát cserélt egy kerékpár. *Kosvicsky* Antal vízvezeték csőmester volt a boldog tulajdonos, s egy idegen — eddig, a rendőrség nagy bosszúságára, még ismeretlen — még egyelőre boldogabb tulajdonos. *Kosvicsky* csak egy pár percre hagyta el kerékpárját s midőn visszatért, már kerekét oldott, nem a kerékpár... hanem az új tulajdonos, s úgy látszik, oly gyorsan, hogy a rendőrségnek nem fog sikerülni őt utólni.

Meglepően egyszerű

manapság a

MAGGI kockából

à 5 f,

kész húsleves

előállítására:

leveseknek betéttel való készítésére,
hamis levesek ízének megjobbítására,
főzelékeknek feleresztésére,
mártásoknak
sülteteknek " stb.

A kocka — csupán 1/4 liter forró vízzel leöntve — azonnal 1 tányér kiváló, használatra kész húsleves ad.

Egyedül valódi a MAGGI névvel és a keresztesillag védjeggyel.

aztán meg is ragad, hogy ügyesen és óvatosan védekezze.

Sajnos, a győzelem ritkán szegődik zászlója alá. Sok betegség csúfá teszi a taktikáját és elragadja mellőle társait, sőt némelyek oly módon lépnek fel, hogy méltán nevezhetjük őket az emberiség ostarának.

Tuberkulózis! Tüdővész! Ezeknek a szavaknak veszes hangzása van. Hány embertől ragadtak el kedves hozzátartozóját! S amíg mi erőnknek és egészségünknek örvendünk, talán már semmit sem sejtő testünkbe is belopóztott, hogy lassan, de biztosan elorvasszon bennünket. Ámbár ez a romboló betegség nem tudja sokáig eltitkolni jelenlétét, s amikor elárulta magát, akkor már legfőbb ideje, hogy az önfentartásért, az életért energikusan megkezdjük a harcot.

A küzdők azonban nem egyenlők számban, nagyságban és kitartásban. A szegény embernek tehát társra van szüksége a küzdelemben, igaz segítő társra. Sokáig nem találták meg ezt a segítő, míg végre előlépett rejtett létéből s az emberiség szolgálatába lépett. E társ neve: kreozot.

Ez a bükkfából nyert anyag, amelynek sohasem rothadó tulajdonságát eléggé ismerjük, nyomban az orvosi gyakorlatba való bevezetése után nagyszámú gyógyító-eredményt produkált. De sokáig megtartotta kellemetlen tulajdonságait is, mint kellemetlen szag és íz és mérgező hatás, amely főképpen a gyomor működésére volt zavaró hatással. Mivel továbbá a kreozot, amely nem egységes kémiai test, különböző anyagokat is tartalmaz, az volt a legközelebbi feladat, hogy a búzát szétválasszuk az ocusólt, vagyis a hasznos részeket a többiből elkülönítsük s ezzel olyan formát adjunk neki, amely kizár a testre ártalmas minden anyagot, a nélkül azonban, hogy evvel különleges hatása gyöngülne. Ebben a törekvésben az F. Hoffman-La Roche & Co. cég teljes sikert ért el, mert *Sirolin* «Roche» néven olyan készítményt állít elő, amely a kreozotnak csakis hatásos alkotórészeit tartalmazza és teljes méregmentessége mellett kitünő, sohasem remélt, most azonban általánosan elismert orvosszer a tüdőbajok ellen.

Dikics és katonakard harca. Húsvét nagyszombatjának éjjele talán még hangosabb, talán még vidámabb, mint egyébként. S ez természetesen is. A hosszú böjttel kiéhezett gyomor feltámadás után húshoz, jó zsíros húshoz jut, ez pedig italt kér, s még hozzá sokat. Így jártak a mi embereink is; nevezetesen *Koczur János* és *Pruchnerovics András* csizmadiák, *Krehan József* és *Hukara József* 5-ös zenészmesterek, akik a híres, sok vihart látott sebesi rétekre mentek szomjúságukat eloltani. A szomjúság eloltódott ugyan, de megjött a jókedv és a duhajkodás kedve is. A két csizmadia belekötött a két őrmesterbe s parázcserekedés és dulakodás támadt a négy ember között. A verekezésből a csizmadiák kerültek ki győztesekként s elszedték az őrmesterek kardjait. Nem is csoda, a csizmadialegény mégis csak gyakrabban forgatja a kardhoz némileg hasonlatos dikicsét, mint a zenész a kardot, aki talán sohasem is húzta ki. Egyébként ezek tények. A két őrmester kard nélkül volt kénytelen hazaballagni a csata színhelyéről.

Triesti Általános Biztosító Társulat (Assicurazioni Generali) Budapest, V., Dorottya-utca 10 és 12. A „Közgazdaság” rovatában közöljük a Triesti Általános Biztosító Társulat (Assicurazioni Generali), e legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító-intézetünk mérlegének főbb adatait. Teljes mérleggel a társulat mindenkinnek, aki e célból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál. Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítvány-, üveg- és betörés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a Magyar jég- és viszontbiztosító r.-t., baleset- és szavatossági biztosításokat az Első o. általános baleset elleni biztosító társaság, valamint kezességi és óvadék-biztosításokat, eltulajdonítás, lopás, hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosításokat és versenylovak, telivérek és egyéb értékesebb tenyésztések biztosítását a „Minerva” általános biztosító részvénytársaság számára. Az eperjesi irod. ügynökség: br. *Ghullány László*.

Húsvéti sonka. *Vitko Mihály* eperjesi nap-számos úgy gondolta, hogy húsvéti sonka nélkül nincsen húsvét. S minthogy 9—10 koronája nem igen volt, gondolt egyet s beszerezte ingyen, Sztankay mézszárkából. A merész vállalkozás azonban csak félig sikerült, mert a detektívek, akik nagy ellenségei az ingyen sonkaszerzésnek, rajtaütöttek s a sonkát elvitték tőle, mielőtt még szentelt lett volna belőle. Így a szegénynek a sonka még drágább lett, mintha megvásárolta volna s ráadásul még a törvény előtt is kell majd számot adnia tetteről.

A Jildiz-kioszk Abdul Hamid idejében. Ez a keleti mesék világába való titokzatos tündérpalota kiemelkedő dombon épült, ahonnan búvós-bájos képben látjuk a Márvány-tengert és a Boszporust. A Jildiz-kioszk a paloták, kastélyok, fejedelmi villák tarka csoportja, amelyet kettős fal véd. Itt biztonságban érezheti magát mindenki s Abdul Hamidról, a trónjavesztett szultánról, mégis azt rebesgette a kósza hír, hogy itt is félt. Kivált az éjszakától, mert sötét. Éjjeli fekvő-helyét mindennap változtatta, hogy az alvóra senki rá ne találjon. Ezt ugyan hivatalosan mende-

mondának minősítették és többször megcáfolták: a szultán az éjet mindig ugyanazon épületben és ugyanazon nyoszolyában tölti; nem is kell félnie, hisz a leghívebb albán katonák őrzik, akiknek mindegyike ezredesi fizetést kap. Hű is lehet. Állandóan a kioszkban táborzott több gyalog-, lovas-, tűzér- és hidász-ezred. Megszállás esetére is történt gondoskodás, félévvel való bősséges élelmiszer volt készletben, amelyet mindig frissel cseréltek föl. Egyébként a Jildiz-kioszk természeti szépségekkel gazdagon megáldott vidéken fekszik. Vannak itt erdők, berkek, ligetek, folyók, patakok, tavak, tenger, hegyfokok, barlangok, földalatti folyosók; állatvilága is gazdag és pompás: az angora-macska vagy a tigris sem tartozik ritkaságai közé. Abdul Hamid sajátos kedvtelése volt, különböző természetű vadállatot egy ketrecbe záratni, ördögi üvöltésükben és véres marcangolásaikban gyönyörködni. Nehezen vált meg Abdul Hamid e földi paradicsomtól. Meg is változott az azóta.

*Csak azoknak a
cigaretta-zóknak
a kik egészségükre való tekintetből
nem sajnálnak naponta 1-2 fillért
többet kiadni:*

Clubspecialité
120 Lap 20 fillér
70 " 12 "
1 doboz (100) hüvely 70 "

*Orvosi tanácsra a hüvelyek
és lapocskák bronz- és szinnyomás
valamint zsirodékj: úgynevezett
„Ambré”-nélkül vannak, de minden
lapocskában és hüvelyben benne
van viznyomással a vágjegy
és a gyáros aláírása „Modiano”*

Kapható minden jobb tőzsdében.

A világ legnagyobb lámpája a Lackavanna állomás tornyán van, New-Jersey államban, közel New-Yorkhoz, a modern csodák városához. Ez a két méter átmérőjű gömb a legnagyobb mesterséges fényforrás, amely bevilágít az éj sötét tengerébe. Ez a világítógömb 49 ívlámpa, közel egy millió gyertya fényét szórja a North-River síkjára. A látvány pompás, kápráztató, vakító. Ennek az óriási mécsnek egyik rendeltetése: megmutatni a nagy területek megvilágításának gyakorlati módját. A száz meg száz apró lámpa útjában áll a forgalomnak, a munkások és siető élet szabad mozgásának; kezelése ügyetlen. Ezek helyett a fejlődő technika könnyen kezelhető fénygömböket, mesterséges Napokat fog használni. Fölfüggeszti őket jó magasba; ott van még hely; itt lenni már szűk a föld az elsokasodott embereknek.

Mennyire gyötörhetnek a kis vízcseppek. Föl sem vesszük, ha egy vízcsepp esik a kezünkre vagy a fejünkre s csak akkor érdeklődünk e parányi kellemetlenség iránt, ha ez többször ismétlődik. Pedig a víz tartós, azaz hosszas és folytonos csepegtetése Kinában egyike volt a legkínzóbb büntetéseknek. Midőn ezt egy szorboni tanár tanítványainak elmondotta, többen túlzottan tartották a parányi cseppek munkáját. De egy egyszerű kísérlet meggyőzte őket. Egy vízzel telt edény fenekén kis lyukat ütöttek, mire a víz csepegtése megindult. Az első száz cseppnek, amely a hősködő diák kezére esett, szinte nem is volt hatása, az ifjú nevető arccal mondta el vidám észrevételeit. A második száznál már megváltozott a képe: arcán elült a nevetés, alig hogy szólt és arckifejezése szomorúra fordult. A harmadik száznál keze piros színt öltött, dagadni kezdett s a háromszázadik csepp le sem esett, amikor a bőre megrepedt. Kínja tűrhetlenné vált s még egy kis önsanyargatás után, megadta magát. A négyszázadik csepp volt az utolsó, amelyet elszendvedhetett. Belátta és elismerte, hogy bizony a kis vízcseppek is nagy gyötrelmünkre válhatnak.

TANÜGY.

Lakpénzpótlék. Az állami elemi iskolai tanítók és tanítónők lakpénzének a többi tisztviselőkéhez mérten való rendezésére az állami költségvetésben megfelelő összeg lett felvéve. Ezen összegből a lakpénzkiegészítések már megtörténtek és a lakpénzpótlékukat a f. é. január 1-jétől kezdve a sárosvármegyei áll. el. iskolák tanerői is megkapták már. A férjes tanítónők azonban ily pótlékot nem kapnak.

Tanítóváltás. *Szidor János* pusztamezői gör. kath. el. isk. tanító hasonló minőségben Kijóra és *Magyar János* balázsvágási gör. kath. el. isk. tanító pedig Maskócra (Zemplén) távozott.

Nyugdíjfelvétel. *Bátori Stefánia* tarkői róm. kath. el. isk. tanítónő fizetésének megfelelő nyugdíjigénnyel az orsz. tanítói nyugdíjintézetbe felvetetett.

Kisedóvodai normál-jegyzék. Az Orsz. Paedagogiai Könyvtár és Tanszermúzeum Tanácsa összeállította a kisedóvodai bútorzat, berendezés és felszerelés normál-jegyzékét. Ezen jegyzék, mely a vallás- és közoktatásügyi miniszter által jóváhagyást nyert, tájékoztatást nyújt az óvodák építésére, az óvodai termek és helyiségek berendezésére, foglalkoztató-eszközökre és anyagokra, valamint az óvodai könyvtárakra nézve. Hasznos tájékoztató tehát ezen jegyzék az óvodai helyi hatóságoknak és óvónőknek. A jegyzék megjelent az Országos Paedagogiai Könyvtár és Tanszermúzeum kiadásában, Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 47. sz.

Gazdasági ismétlő-isk. dfj. A *Sborói* áll. el. iskolával kapcsolatos gazdasági ismétlő iskolát vezető tanító és tanítónő részére a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter a folyó tanévtől kezdve egyenkint tanévi 100 kor. tiszteletdíjat engedélyezett.

Nem lesz többé nedves lakás! ■ Nem lesz többé nedves pince!

mert a „BIBER” abszolút vízhatlan szigetelő, lehetővé teszi mindenemü nedves és vízállásos helyiségek tökéletes száraztételét.

„BIBER”-rel bármely kőmíves végezhet szakszerű szigetelést.
„BIBER” megoldja a beton és vasbeton vízhatlanítási kérdését is.

Prospektust, használati utasítást
és minden egyéb felvilágosítást

készséggel ad:

□□□ A „BIBER-MÜVEK” egyedélárúsítója: □□□

Moskovits Gyula vaskereskedő, Eperjes.

... a kis víz-
... egy vízcepp
... s csak akkor
... lenség iránt, ha
... víz tartós, azaz
... Kinában egyike
... Midőn ezt egy
... ondotta, többen
... sepek munká-
... negyözte őket.
... lyukat ütöttek,
... Az első száz
... kezére esett,
... nevető arccal
... második száz-
... an előlt a neve-
... ése szomorúra
... piros színt öl-
... zadik csöpp le-
... t. Kínja tőrhe-
... yargatás után,
... dik csöpp volt
... Belátta és el-
... ppek is nagy

... elemi iskolai
... a többi tiszt-
... re az állami
... felvéve. Ezen
... megtörténtek
... jétől kezdve
... erői is meg-
... ban ily pót-

... pusztamezői
... gben Kijóra
... ath. el. isk.
... ávozott.
... a tarkói róm.
... felő nyugdíj-
... e felvétetett
... ék. Az Orsz.
... um Tanácsa
... berendezés
... gyzék, mely
... által jóvá-
... óvodák épít-
... k berende-
... anyagokra,
... e. Hasznos
... odai helyi
... k megjelent
... s Tanszer-
... zentkirályi-

... sörösi áll.
... első iskolát
... kir. vallás-
... tanévtől
... szteletdíjat

ince!
nedves

st.
is.
: ooo
erjes.

Dr. DRALLE

MALATTINE

hintőpora bőr-krémje szappanja

Wien 1904.
**arany
állam-érem.**

St. Louis 1904.
Milano 1906.
Brüsszel 1910.
Grand Prix.

Utólérhetlen
durva és
repedezett
bőr
ápolásánál!

Zsírmentes,
csodás
hatású
bőrápoló-
szor!

Turin 1911.
Grand Prix.

Nemzetközi
hygienikus
kiállítás
Dresden 1911.
Nagy-díj.

DRALLE Bodenbach a/E.

Glyce-in és Mész-Gelée tubusa K. — '70 és 1'20.

TESTEDZÉS.

Football. Vasárnap, ápr. 7-én délután volt az ETVE-nek Kassán első mérkőzése a tavaszi fordulóban a bajnokságért a *Kassai Munkás T. E.*-tel. A Munkás T. E. fokozatos haladást mutat. Azt a kevés időt, amit tagjai a sportnak szentelhetnek, immár sikeresen használják fel. E tavasszal megverték az Ungvári A. C. ot és ha vasárnap csatlakoztak is reményeinkben, nem volt csoda, mert az ETVE is szorgalmasan dolgozott. Az ETVE szokásához híven — még ha vesz is —, a mérkőzés első perceiben szokott gólt rugni. Most is már az első percben adta be az első gólt a bal szélső, Darvas, amelyet a játék folyamán még három követett. Közben a KMTE is sokszor támadt, de az ETVE erős védelme mindent visszautasított. Egy gól azonban az ő javukra is esett, de inkább a szél jóvoltából. A mérkőzést *Túri Jenő* (Budapesti Postás Sp. C.) vezette mindkét fél meglegedésére.

A kerület legfontosabb mérkőzése ápr. 14-ikén, vasárnap lesz Kassán a KAC és az ETVE között. Indulás d. u. 2 óra 25 p.-kor a nagy-állomásról.

NESTLÉ

gyermeklisztje

vizzel felfőzve
csecsemők, gyermekek, valamint
gyomorbetegségek

régbevált tápláléka
*50 év óta kipróbálva
és orvosilag ajánlva.*

Tiszta alpesi tejet
tartalmaz.
1 doboz 1 kor. 80 fill.,
minden gyógyszerárban és
drogeriában kapható.
Prospektus ugyanott.

IRODALOM.

Tíz év. E címen adta ki *Szemán István* eredeti és fordított tárcacikkeinek gyűjteményét. Összesen 24 tárcacikk, melyekből 11 eredeti, míg a többi orosz eredetiből van fordítva. Szép, fehér s könnyed dolgok. Nem járnak az élet mélységeiben, nem keresik az élet nehézségeit, szennyét — mulatni, szórakoztatni akarnak bennünket. Kedves, könnyed olvasmányok, melyeknek hatása alatt az ember napsugarasnak, szépnek, vonzónak látja az életet. Olyanok, mint az írójuk. Teljesen magukon viselik szerzőjük karakterét. Aki őt ismeri,

ha nem is tudja, hogy az ő tárcáját olvassa, ráismer. Igazi gyengéd poéta-lélek visszatükrözői. A mai úgynevezett «nyugati» irányt veit irodalmi termékeknek éppen az ellentétje. Azért fogadjuk szívesen, s azért hisszük is, hogy olvasóközönségünk is szívesen fogja fogadni a tagadhatatlanul értékes novellagyűjteményt. A mű igen izlées kivitelben *Földesi Gyula* (Ungvár) kiállításában jelent meg. Megrendelhető a szerzőnél: *Szemán István*, Eperjes, Tompa Mihály-utca 11.

«Kurucföldön.» A FELVIDÉKI UJSÁG megvált érdemes szerkesztője, *Karasz-Csaby Ödön* húsvét napján mutatkozott be közönségének. A KURUCFÖLDÖN mint eszme is egy nagy kulturigéret volt szemünkben, melyet *Karasz-Csaby Ödön* húsvét napján beváltott. A lap irodalmi színvonalában, élénk változatosságában, grafikai kiállításában méltó vetélytársa a fővárosi szépirodalmi lapoknak. A lap évi előfizetési ára 12 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal Kassa, Mészáros u. 3.

KÖZGAZDASÁG.

A Triesti Általános Biztosító Társulat

(Assicurazioni Generali) f. évi április hó 4-ikén tartott 80-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1911. évi mérlegek. Az előtűnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1911. december 31-ikén érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 1,189,790,207 kor. és 74 fillert tettek ki és az év folyamán bevett díjak 51,905,357 kor. és 87 fillérre rúgtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 24,558,447 kor. 87 fillérrel 351,843,680 kor. 02 fill.-re emelkedett. Az életbiztosítottak osztaléka alapja 6,987,470 korona 40 fill.-t tesz ki. A tűzbiztosítási ágban, beleértve a tükörüvegbiztosítást, a díjbevétel 18,155,625,823 korona biztosítási összeg után 31,117,251 kor. 84 fill. volt, miből 10,777,655 kor. 29 fill. viszontbiztosításra fordítottat, úgy, hogy a tiszta díjbevétel 20,339,596 korona 55 fillérre rúgott és ez összegből 14,714,913 kor. 09 fill. mint díjtartalék minden tehertől mentve jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 148,108,144 kor. 98 fill. A betörésbiztosítási ágban a díjbevétel 1,494,546 K. 70 fill.-re rúgott, miből levonván a viszontbiztosítást, a tiszta díjbevétel 816,101 kor. 49 fill.-t tett ki. A szállítmánybiztosítási ágban a díjbevétel kitétt 5,133,335 kor. 29 fill.-t, mely a viszontbiztosítások levonása után 2,339,844 kor. 58 fill.-re rúgott. Károkért a társaság 1911-ben 45,723,647 kor. 90 fill.-t és alapítása óta 1,063,798,459 kor. 33 fill.-t fizetett ki. E kártérítési összegből házánkra 211,795,053 kor. 79 fill. esik. A nyereségtartalékok közül, melyek összesen 23,957,883 korona 59 fillérre rúgnak, különösen kiemelendők: az alapszabályszerinti nyereségtartalék, mely 6,804,335 kor. 18 fill.-t tesz ki, az értékpapírok árfolyamigadozására alakított tartalék, mely az ideai átutalással együtt 14,962,260 kor. 76 fill.-re rúg, továbbá felemlítendő a 160,000 koronára rúgó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az ideai átutalással 2031,287 kor.

65 fill.-t tesz ki. Részvényenként 700 arany frank osztalék kerül kifizetésre. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek elsőrangú értékekben vannak elhelyezve, az ideai átutalások folytán 392,746,965 kor. 47 fill.-ről 416,840,622 kor. 40 fill.-re emelkedtek, melyek következőképpen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog-követelések 101,703,390 kor. 60 fill. 2. Értékpapírokra adott kölcsönök 4,961,098 kor. 36 fill. 3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 249,564,355 kor. 85 fill. 4. Követelések államoknál és tartományoknál 19,182,014 kor. 70 fill. 5. Tárcaváltók 634,457 kor. 05 fill. 6. Készpénz és az intézet követelése a hitelezők követeléseinek levonásával 4,305,309 kor. 81 fill. Összesen 416,840,622 kor. 40 fill. Ezen értékekből 82 millió korona magyar értékekre esik. Ezen alkalommal arra utalunk, hogy az Assicurazioni Generali legújabb leányintézete, a «Minerva» általános biztosító részvénytársaság Budapesten a kezességi és óvadék-, valamint az eltulajdonítás, lopás, hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosítást, nemkülönben a versenylovak, telivérek és más értékesebb tenyésztések biztosítását vezette be, mint új ágazatokat hazánkban.

Felelős szerkesztő: Kiadótulajdonos:
Dvortsák Győző. Kósch Árpád cég.

NYILTTÉR.

(E rovatban közöttekért a szerkesztőség nem felelős.)

Szilárd Bernát margonyai körjegyzőt megrágalmaztam avval, hogy tőlem kétszer követelte volna a jövedelmi adót. Miután e vádam alaptalannak bizonyult, fentnevezettől ezennel nyilvánosan bocsánatot kérek.

Plischke Adolf.

Vesebajoknál, húgyhólyag-bántalmaknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál

a Bór- és Lithium-tartalmu gyógyforrás

SALVATOR

kitűnő sikerrel használhatók.

Kiváló óvszer a vörheneynél (scarlatina) fellépő vesebántalmaknál.

Húgyhajtó hatása.

Kellemes ízű.

Vasmentes.

Könnyen emészthető.

Teljesen tiszta.

Állandó összetételű.

Különösen oly egyéneknek ajánlatos, akik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi vérbőségben, máj- és veseizgalomban vagy húgysavas lerakódásokban, vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Elsőrangú gyógyvíz és diétetikus ital.

Eladási árak Eperjesen:

1/2 literes palaczk	82 fillér.
1/4	40
1/8	48

Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palaczkok a következő árakon vétetnek vissza:

1/2 literes palaczk	6 fillér
1/4	7
1/8	9

Eperjesi főraktár: Mikolík Istvánnál.

POPOFF

a legjobb TEA a világon

AZ ÖREGEM

is mindig azt mondta, hogy szeplők elűzésére, valamint finom, puha bőr és fehér teint elérésére és megóvására nincs jobb szappan, mint a világhírű „Steckenpferd“ liliumtejszappan Védjegye „Steckenpferd“, készíti Bergmann et Co. cég Tetschen a/E. Kapható minden gyógyszertár-, drogéria-, illatszertár- s minden e szakmába vágó üzletben. Darabja 80 fillér. Hasonlóképpen csodálatosan beválik a Bergmann-féle „Manera“ liliumtejkrém, fehér és finom női kezek megóvására, ennek tubusa 70 fillérért mindenütt kapható.

WASHALL
legjobb mosószer
Washall Company Wien
II. Kurzbaugasse 3.

A Csatorna-utca 5a. számú
háza
szabad kézből eladó.
Bővebbet Scholze Alfréd cukrászdájában.

Globin
legjobb cipőkrém

Mindenütt Kapható

Kérjen ingyenpróbát

Van szerencsém a m. t. hölgyközönség tudomására hozni, hogy a Kukora Mária Utócai céget feloszlattam, a Fő-utca 8. sz. alatt önálló üzletet nyitottam. Hivatkozva 15 évi gyakorlatomra, azon helyzetben vagyok, hogy a m. t. hölgyközönség legmesszebbmenő igényeit is kielégíthetem. Raktáron **legdivatosabb kalapokat** állandóan a **legjutányosabb árak** mellett dolgozva, igyekezem m. t. vevőim nagybecsű pártolását kiérdemelni. Kiváló tisztelettel
Csarnyik Mária divatterme
Fő-utca 8. sz., a gör. kath. templommal szemben.

Egyszobás kerti-lakás
bebútorozva, a Kálvária alatt, a nyári idényre **kiadó.**
Bővebbet Fő-utca 105. sz. a.

1321—1912. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az eperjesi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közléssel teszi, hogy a m. kir. kincstár végrehajtónak Grosz Jakab radácsi lakos végrehajtást szenvedő elleni 5320 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az eperjesi kir. törvényszék és járá-bíróóság területén levő és Kellemes községben fekvő: a kellemesi 68. sz. tjkvben A. 1. sor- 102/d. hr. sz., 57., 58. öi. sz. ház és kertből B. 15. szerint 1/4 részben Grosz Jakab nevében álló jutalékára 9534 kor kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1912. évi április 23-ik napján d. e. 10 órákor Kellemes községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a Vh. novella 25., 26. §§-ai értelmében el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak bánatpénzül 953 kor. 40 fill.-t készpénzben vagy óvadékképes érték-papírokból a kiküldött kezéhez letenni, s a bánatpénzt a Végr. novella 25. §-a értelmében kiegyesíteni.

Kir. tvszék Eperjesen 1912. március 1-jén.

Suhayda s. k.,
kir. tvszéki bíró.

A kiadmány hitelül: Klein Béla, kir. tkvvezető.

Eredeti nemes harzi kanári

énekesek kaphatók Vértés Henrik tanítónál, Eperjes, Lócsei-út 31. sz.

Milliók használják
Köhögés
rekedtség, hurut és nyalkasosság, gors és hóhurut ellen
KAISER MELLKARAMELLÁIT
a három fény védjeggyel.
6050 közjegyzőileg hiteltel bizonyítottan orvosoktól és magánosoktól igazolják a biztos sikert. Nagyon alkalmas és jóízű cukorkák! Csomagja 20 és 40 fill., doboza 60 fill. Kapható: Korn Vilmos gyógyszertárban, Scholze Alfréd cukrászdájában és Lefkovits Emil fűszer- s csemegeüzletében, Eperjesen.

Árjegyzékek, üzleti számlák, levélpapírok, borítékok, értesítő- s intőlevelek, címkék, bárczák, üzleti könyvek, cégkártyák, levelezőlapok, csomagoló-papírok, reklámcsédulák, falragaszok, árúkönyvek, pénzeslevélborítékok, váltóürlapok, zárszámadások, utalványok stb., cégnyomással, több színben is.

Alapszabályok, értékpapírok, mérlegszámlák, rovatos üzleti könyvek - Ügyvédek részére mindennemű kérvények és keresetek, meghatalmazások, kötvények és szerződések, óvások, ügyvédi könyvek stb. Ezek előállításához legújabb betűanyag. Nagy klisékészlet. Villamos- és benzínmotorerő-berendezés.

KÖNYVNYOMTATÓ-MŰINTÉZET

KÖSCH ÁRPÁD :: EPERJES

PAPIR- ÉS ÍRÓSZER-RAKTÁR

Díszművek, hetilapok, folyóiratok, meghívók, műsorok, tánczrendek, étlapok, szinlapok, eljegyzési és esketési kártyák, névjegyek, köz- és magánhivatalok, takarékpénztárak részére szükséges nyomtatványok izléses és pontos előállítása több-színű, valamint másolónyomással is.

Egyházi, tanügyi, közigazgatási s más hivatalos nyomtatványok raktára. Bevásárlási árúkönyvek rovatolva. Háztartási könyvek. Költségvetések — készítendő nyomtatványokról — postafordultával. Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítik. • Előfizetések felvétele bármely hírlapra.

A felszámolás alatt álló

EPERJESI NÉPBANK rendes közgyűlése

1912. április 30-án d. u. 3 órakor

Eperjes szab. kir. város tanácsstermében fog megtartani, melyre a t. részvényesek és **betevők** ezennel tiszteletteljesen meghívtnak azon figyelemzettel, hogy az alapszabályok 19. §-ának második bekezdése értelmében a meghatalmazott részvényes meghatalmazójának jogait a közgyűlésen csak akkor gyakorolhatja, ha az illető a közgyűlésre szóló írá-beli meghatalmazását a közgyűlés előtti nap déli 12 órájáig a felszámoló-bizottságnál letéteményezi.

A tanácskozás tárgyai:

1. A felszámoló-bizottság és a felügyelő-bizottság jelentése.
2. Az 1911. január 1-től 1911. december 31-ig terjedő időre vonatkozó zárszámadások* megállapítása s a felszámoló- és felügyelő-bizottság felmentvényeinek megadása.
3. A kályhagyár és tartozékainak vételére vonatkozó ajánlatok tárgyalása.
4. Netáni indítványok.

Eperjes, 1912. márc. 30. A felszámoló-bizottság.

* Az eredeti mérleg, a veszteség- és nyereség-számla, valamint a felszámoló- és felügyelő-bizottság jelentései a közgyűlést megelőzőleg 8 napig a kályhagyár irodájában megtekinthetők.

A mesterdálnok...

Cipóm szép és tökéletes,
Benne járni élvezetes,
Mert ha cipőt szegzek, varrok,
Rajt' van

PALMA

kaucsuk-sarok!

Az Alsó-körút 33. számú,
4 szoba, 2 konyha és mellékhelyiségekből álló
= ház =
szép nagy kerttel, szabad kézből eladó.
Bővebb felvilágosítás ugyanott.

Kiadó üzlethelyiség.
Főutca 16. sz. házban
egy üzlethelyiség, a hozzátartozó
kis lakással, mely raktárnak is
használható, május 1-jétől kiadó.

STUBNYA FÜRDŐ

518 méter. t. l. m. 38-48° C. fokú hévízzel.
Budapest — Ruttkai fővonalon gyorsvonat-megállóhely.
Javallatok:

REUMA KÖSZVÉNY

izületi és izomreuma ischias, neuralgia (idegbántalmak),
nőibajok és bőrbetegségek esetében. eczema, prurigo,
psoriasis.

MAGASLÁTI GYÓGYHELY

Orvosi vezetés alatt álló ivó- és fürdőkúrák, porcelán-, kád- és ó termézetes tükörfürdő, pakolás, izzadási kúrák, villamozás, masszáz és hidegvízgyógykezelés.
Olcsó árak, nagy kényelem. Saját fürdőzenekar, lawn-tennisz **Előidény:** július 1-ig **Utóidény:** augusztus 20-tól. **50% engedelmény.** — Képes prospektusai és fölvilágosítással díjmentesen szolgál **az igazgatóság**

A szalonban és a gyermekszobában mindenütt ott legyen, mert kicsinyt és nagyot, fiatalot és öregot szegényt vagy gazdagot egyaránt mesésen szórakoztat. Mindenütt kapható. **Ára 1 korona.**
Gyártja: a „CSERÉPGYÁR” R.-T., Kismányán.
Minden nagyobb városban állandó bizományi raktár óhajtván fenntartani, e célra óv dékkes és agilis képviselőket kerestünk.
A budapesti raktár telefonszáma 170-68.

Értesítés.
A n. é. közönség tudomására hozom, hogy **díszszobafestő- és mázoló-** munkát, valamint régi parkett-, portál- és kaputisztítást amerikai módszer szerint vállalom, **jutányos árak** mellett.
Szives megkeresést kérve, vagyok tisztelettel
HRABCSÁK ISTVÁN
Eperjes, Kórház-utca 2. szám.

GRAND SAN-REMO
HOTEL NAGY-SZÁLLODA
Budapest, Dohány-utca 40, Nyár-u. sarok.
Minden pályaudvarról villamos megálló
:: a Rákóczi-út és Nyár-utca sarkán. ::
100 teljes komforttal és kényelemmel berendezett szoba. — Lift — Légfűtés — Minden szobában villanyos ébresztő óra. — Fürdő
Szuterén étterem Putzer György vezetése alatt ismert couvert-rendszer szerint. — Éhéd 6 fogás 2-50 korona. Vacsora 5 fogás 2-50 korona.
Szolid családi szálloda. A vidékiek találkozóhelye
Igazgató: Sárkány József. Tulajdonos: Récsy Gusztáv.

SALVATOR

GUMMI SARKAK
VILÁG CZIKK
UTÓLÉRHETETLEN
TARTÓSSÁGU!

MINDENÜTT KAPHATÓ.

KOLLARIT-BÖRLEMEZ

KOLLARIT-BÖRLEMEZ kaucsuk - kompozícióval bevont fedéllemezt.
KOLLARIT-BÖRLEMEZ mezőgazdasági és gyári épületekre a legalkalmasabb.
KOLLARIT-BÖRLEMEZ vízhatlan, a legnagyobb viharok ellenálló.

: KOLLARIT-BÖRLEMEZT : nem kell mázolni és így fenntartási költséget nem igényel.

Kapható:
Lavotha Ödön Utóda
vaskereskedőnél ::: Eperjesen.

Megbízható — legjobb arctisztító- és -szépitő-

Készítmények, melyek nem tévesztendők össze az újabb forgalomba hozott, különféle nagyhangú reklámmal támogatott szépitőszerekkel.
Kriegner-féle AKÁCIA-KRÉM ren-kivül finom, kedves illatú arckenőcs, mely az arcot üdíti, frissíti, szépití és f. tisztítja. Pár nap alatt eltávolít szepít, májfoltot. Kisimítja a ráncokat, redőket. Ára 2 K. Ehhez ajánlatos a **Kriegner-féle AKÁCIA-PUDER** fehér, rózs és krém színben. Páratlan a nap és szél befolyása ellen. Egy doboz ára 1 korona. Evtizedek óta közkedvelt még a férfiaknál is.
Kriegner-féle Akácia-szappan kellemes hatású és igen tartós. Ára 1 korona
Postán küldi: **KRIEGER Gyógyszertár**
Budapest, Kalvin-tér.
Mi az életörömmnek ellensége? című érdekes könyvecskét kívánatra ingyen és bermentve küldi az érdeklődőknek.

LIPIK ELSŐRANGÚ Szlavonia GYÓGYFÜRDŐ

BIZTOSAN GYÓGVÍT: rheumát, ischiast, anyagcsere-zavarokat, cukorbetegséget, alkali-bajokat, gyermekkórokat, jódos vizek. csonttöréseket s izzadmányokat
Radioaktív források **64° C.** Nyári és téli kúrák.
Kívánatra prospektus ingyen

747/1—1912. kig. szám.

Hirdetmény.

Eperjes szab. kir. város tanácsa a korlátlan italmérségi engedéllyel bíró — a Szebeni- és Bártfai-utak sarkán fekvő — **Korona-laktanya épületnek** 1912. évi május 15-ikétől, esetleg egy korábbi határnaptól leendő bérbeadására nyilvános szóbeli és írásbeli versenytárgyalást hirdet.

A bérleti feltételek a városi számvevő-ségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az 1000 korona bánatpénzzel ellátott írásbeli ajánlatok 1912. évi **április 22-ikén d. u. 5 óráig**, lepecsételt borítékban, Eperjes sz. kir. város polgármesterénél adandók be, a szóbeli ajánlatok pedig 1912. április 23-ikán, a városháza tanács-termében, d. e. 10 órakor kezdődő tárgyaláson teendők meg.

Eperjes sz. kir. város tanácsának 1912. évi március 30-ikán tartott gazdasági üléséből.

Megbízásból: **Ridavcsik Gábor**,
városi főszámvevő.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhév, rögzített székrekedés, májbántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FELE SOS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A védjegyét tünteti fel.

A Moll-féle sóborszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító szer köszvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy önozott eredeti üveg ára 2 kor.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női-szappan a bőr gyökeres gondozására és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 kor. 80 fillér.

Minden darab gyermek-szappan Moll A-féle védjeggyel van ellátva.

Fő-szétküldés:
Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által
Bécs, I., Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta posta-utánvetéssel teljesíthetnek.

A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Védjegy: „Horgony“.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvény-nél, osztnál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossággal legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

D. Richter gyógyszerertára az „Arany oroslánhoz“
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Kiadó

a Fő-utcán, I. emeleten

1 utcai és 1 udvari szobából álló,
garçon-lakásnak, irodának

igén alkalmas helyiség.

Értekezhetni Fő-utca 135. sz. alatt.

Figyelmeztetés!

Esetleges tévedéseknek és tévútravezetéseknek kikerülése végett köztudomásra hozom, hogy a

„Zenith“-műpala

jelenleg a legjobb fedőanyag, mely még belső tűznél sem pattan szét s melynek egyedüli és kizárólagos árusítási jogát egész Sáros-vármegyére bírom, sehol másutt, mint nálam, nem kapható! Megjegyzem, hogy a Zenith-művek f. évi február 1-jétől minden gyártmányukra a „Zenith“ szót benyomtatják, nehogy a vevők silány árú kaphassanak a Zenith nevében.

Tisztelettel: **Goldstein Adolf**, Eperjes,
építészeti kellékek raktára.

1058—1912 tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A bártfai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Bártfai Hitebank végrehajtójának *Holénia Józsefné sz. Divald Mária* végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében az árverést az eperjesi kir. törvényszék és a bártfai kir. járásbíró területén levő, a bártfai 2855. sz. tjkvben A. 1. sor., 3163/a/2. hr. sz. alatt foglalt ingatlanok (egyemeletes ház) 1/2-ad részben a B. 12. alatt Divald Mária-t illető földhasználati és felülepítési tulajdonjogára 1760 korona kiáltási árban elrendelte és hogy az 1912. évi június 26-ik napján d. e. 10 órakor a kir. járásbíró árverés-szobájában fenti ingatlan a megállapított feltételek szerint fog eladatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan kiáltási árának 10%-át, vagyis 1760 koronát készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni.

Bártfa, 1912. március 24.

Barna s. k.,
kir. járásbíró.

A kiadmány hitelül: *Krayger*, kir. tkvezető.

PREPARATEUR

Iskolák és múzeumok részére elfogad mindenféle ragadozómadarakat és emlős-állatokat **kitömésre**, jutányos áron.

FÁYT ANTAL, Kisszeben, Főu. 41.

Modern gyermekkocsik, kertibutor és utazókosarak

minden kivitelben **jutányos áron kaphatók**

GREGOR ENDRE fióküzletében :: Eperjes
Fő-utca 73. szám.

MODERN KÉPKERETEK

HÚSVÉTI LAPOK UDONSÁGA

EPERJES **SCHUSTEK NÁNDOR**
FŐ-U. 99. **KÉP- ÉS PAPIRKERESKEDÉSÉBEN.**

Keil-lakk

„Keil-Lakk“-nál jobb máz nincsen
Asszony mondja: ez a kincsem!
A padló úgy fénylik tőle
Nem is kell sok máz belőle;
Kevés munka, semmi kfn,
Barna, vagy porszürke szín,
Figyelmet csak arra tegyen,
Hogy az mindig „Keil-Lakk“ legyen!
Ajtó, mosdó, abtápkárkány
Oly fehér lesz, mint a márvány,

Ha fehér „Keil-Lakk“-ot veszünk
S vele mindent jól befestünk,
Konyhabutor, asztal, szék,
Itt van „Keil-Lakk“, azurkék,
Kertibutor fessünk zöldre,
Gyermekeknek öröme.
„Keil-Lakk“-ból van minden szín,
Kék, piros, zöld-rozmarin.
Szóval: ház vagy nyárilak,
Mindig legyen ott „Keil-Lakk“!

Mindenkor kaphatók: **VAJDICKA KÁLMÁN** cégnél, Eperjesen.
Igló: Fogyasztási Szövetk. — Kassa: Binder Samu. — Kisszeben: Kassewitz J. János.

Nyomatott Kósch Árpád könyvnyomtató-intézetében, Eperjesen.